

PREMIUM

Harm Schilder is pas 51 maar schreef toch al zijn memoires. Het boek van de klokkenluider van Tilburg komt zondag uit. © Thijn Vorstenbosch / DCI Media

Omstreden pastoor schrijft in memoires over worsteling met porno en de klokkenluiderstoestand in Tilburg

INTERVIEWTILBURG - Lang voordat hij landelijk bekend werd als de klokkenluider van Tilburg, worstelde Harm Schilder zich door een jeugd vol aardse verleidingen. Zijn geloof won het uiteindelijk van onder meer de 'seksuele tentakeltjes uit het beeldscherm', zo schrijft de pastoor van Bladel openhartig in zijn memoires. „Wat mij heeft geholpen: goede vriendinnen.”

Paul Driessen 29-11-24, 12:10 Laatste update: 12:57 Bron: BD

Na toestanden in Tilburg en bonje in Bladel is het een tijdlang stil rond pastoor Harm Schilder (51). De zielenherder hoeft niet meer zo nodig dat dwarse haantje de voorste te zijn, zegt hij in zijn statige pastorie in het hart van de Brabantse Kempen. Toch stapt Schilder voor even terug in de schijnwerpers. Komende zondag presenteert hij zijn memoires: een boek over 25 jaar priesterschap en alle aardse worstelingen die daaraan voorafgingen.

„Het is een teken van leven voor de mensen van buiten deze parochie, als die daar nog op zitten te wachten.” Zijn harde, aanstekelijke lach vult de grote woonkamer en zo gaat dat tijdens het hele gesprek, zelfs als hij dingen zegt die niet iedereen grappig vindt - over abortus bijvoorbeeld, waar de pastoor faliekant tegen is.

Schilder weet dat hij te boek staat als een ‘conservatieve houwdegen’, als een rechtse priester die vindt dat de ‘volkskerk’ te veel meeveert om een grote groep ouderen te vriend te houden. „Die lauwheid zit ons in de weg. Daarmee verhinderen we dat de jongeren, die nog echt *eager* zijn, aan hun trekken komen.”

Dat is jammer, vindt Schilder, want juist die fanatieke jeugd heeft volgens hem de toekomst voor de kerk. „Ik zie veel jongens van 16, 17 jaar actief op zoek gaan naar het christendom, als houvast in een onrustige wereld. Het leuke is dat die gasten mij rechts inhalen, met hun temperament. De oude mensen in de kerk snappen er helemaal niks van als ze die jongeren weer zien knielen voordat ze de communie ontvangen, zoals het in mijn ogen ook hoort. Die verwondering vind ik dan weer heel grappig.”

Met ‘mooie liturgie, prikkelende preken en hartelijkheid’ hoopt Schilder de komende jaren meer jongeren warm te krijgen voor de conservatieve kant van het christelijk geloof. „Dat is mijn missie: de grote verrijking die ik zelf heb ervaren, ook voor anderen dichterbij brengen.”

‘Egoïstische hartstochten’

Als Schilder niet was bekeerd, was hij nu vast ‘een grote schurk’ geweest, zo schrijft hij in zijn memoires. ‘Niet gemeen, wel laag. Me wentelend in de drek van mijn egoïstische hartstochten.’ Als jongen jatte hij dubbeltjes, snoepjes, sigaren en pikante boekjes. Hij raakte ook in de ban van ‘seksuele tentakeltjes die door het beeldscherm komen’. De aantrekkingskracht van die pornowereld vergelijkt hij met die van de liturgie, maar dan minder bevredigend - zeker op de lange termijn.

Het leven was voor hem in die tijd sowieso een worsteling, want was Schilder niet beter af als piloot, haringvisser, magazijnmedewerker, journalist of als gehuwde man met een gezin - allemaal opties die hij in meer of mindere mate serieus overwoog. Het antwoord kwam voor hem van boven, van God die hem een reddingsboei toewierp, met de priesterwijding tot gevolg. Hoe hij nu terugkijkt op de worstelingen waar hij zo open over schrijft? „Als volkomen menselijk. Een leerzame ontwikkeling.”

Het kostte hem tijd om te leren dat passie meer is dan seksuele lust, zegt Schilder. „Als je dat eenmaal ontdekt, dan geeft dat wel een grote vrijheid om gevoelens van liefde te koesteren naar mensen op je pad, zonder hen te willen begeren of gebruiken. Dat vraagt discipline en dat blijft zo tot het einde van ons leven neem ik aan, want die oudjes kunnen er in bed ook wat van.” Weer die lach.

Over ‘bier en tietten’ ging het weleens

Schilder is een stuk serieuzer als hij zegt dat er op de priesteropleiding in Den Bosch te weinig werd gesproken over seksuele gevoelens en het celibaat. Ja, met mannen onder elkaar ging het weleens over ‘bier en tietten’, maar minder over schaamte en verlangens.

„Een priester is ook niet van beton. Wat mij heeft geholpen: goede vriendinnen. Door met hen te praten, ben ik vrouwen als persoon rijker gaan zien dan hun buitenkant of wat de kerk van hen vindt. Op zich sta ik daar wel achter, maar dat beeld is te beperkt. Vrouwen kunnen een priester juist helpen om zuiver in zijn ambt te staan, door ze niet te begeren en om mee te kunnen praten als je ergens op vastloopt, emotioneel.”

Meer praten over seksuele gevoelens, het had misschien wat van het misbruik in de kerk kunnen voorkomen, denkt Schilder. „We hebben een enorme kater overgehouden aan de schandalen, dat heeft echt wel wat teweeg gebracht hoor, ook bij jongens die misschien wel eens nadenken over het priesterschap. Er is iets tot stilstand gekomen.”

Tilburgse tijd

In zijn memoires kan Schilder natuurlijk niet om zijn Tilburgse tijd heen: hij beleefde er zijn mooiste jaren. De pastoor schrijft over het geruzie over de kerkklokken, die volgens omwonenden op onchristelijke tijden klonken. Schilder wist zich van de prins geen kwaad, hij vond kwart over zeven niks te vroeg voor zijn oproep tot het ochtendgebed. Toch trad de gemeente op.

Meerdere rechters bogen zich over de jarenlange kwestie, met boetes, verboden en heel veel publiciteit tot gevolg. „Het heeft tot in Indonesië de krant gehaald. Ik had niet verwacht dat het zo zou escaleren. Het leverde me landelijke bekendheid en gratis mediatraining op, dat was wel lachen. Wat ik leerde: als je op televisie met een vriendelijk gezicht dingen goed kunt uitleggen, kom je bij mensen binnen.” De bekendheid werkte als smeermiddel in zijn contact met een deel van de parochianen dat daarvoor wat stroef verliep, zo kijkt de pastoor nu terug.

Er volgden meer relletjes in Tilburg, met ‘de schandpaal’ als dieptepunt. Schilder hing in de kerk foto’s op van mensen die zich hadden laten uitschrijven. „Ik wilde die anonimiteit verbreken in de hoop dat kerkgangers hun best zouden doen om die mensen terug te halen, om zo iets in gang te zetten dat eigenlijk vast zat. Dat was niet rellerig of slecht bedoeld, maar wel naïef gedacht van me. Kerkgangers zaten daar helemaal niet op te wachten, die hadden vaak al genoeg aan hun eigen leed en ellende.”

‘Ongelukkige benoeming’

Van het ‘swingende’ Tilburg kwam hij in de Brabantse Kempen terecht, waar hij nog altijd pastoor is. „Bladel was niet zo’n gelukkige benoeming, durf ik wel te zeggen. Van de nu zevende stad van het land naar een landelijk gebied, waar een voorganger had gezeten die in dertig jaar vergroeid was geraakt met de parochianen. Dat moest toch gewoon misgaan, hahaha.”

De eerste jaren waren er taai: een kritisch kerkbestuur, een mol in eigen gelederen, hele families die niets van hem moesten hebben, een protestdoek aan de poort op de dag dat de bisschop kwam. „Ik moest mezelf opnieuw uitvinden. In die zin was het toch een goede benoeming. Ik heb mezelf leren kennen, net als het belang van geduld.”

Heel druk is het niet, in zijn kerk in Bladel. Er zijn ochtendmissen bij met maar een of twee dorpelingen in de banken. Het maakt de pastoor niet uit, hij luidt weer elke ochtend de klokken, maar nu wel pas om kwart over acht. De mensen die moeten werken komen in de Kempen toch niet meer naar de vroege mis, is zijn ervaring.

Met geliefd bootje naar Parijs

Door heel veel te praten vond Schilder zijn draai na die lastige start - al ontnam de situatie hem uiteindelijk al zijn energie, met een burnout tot gevolg. Daar is hij weer bovenop. De

pastoor nam afgelopen jaar een sabbatical om met zijn geliefde bootje naar Parijs te varen. Een verslag van die reis zit in het hart van het boek, om luchtig tegenwicht te bieden aan de ‘zware kost’ van zijn memoires.

Terugkijkend, wat had Harm Schilder zijn worstelende, jongere zelf mee willen geven, als hij terug kon in de tijd? „Helemaal niks. Die jongen moest het zelf ontdekken. Ik geloof echt dat als je oprecht zoekt naar wijsheid, dat je die dan vindt. Er is in de wereld heel veel om je van die zoektocht af te houden, maar als je ernaar verlangt, vind je het. Dat is voor mij de grootste les geweest.”